

Klachtnummer 2023/195

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klager] (verder: klager) en [klaagster] (verder: klaagster) en gezamenlijk verder: klagers, ouders van [leerling], leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 31 juli 2023 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen [rector], rector van de school (verder: de rector) en [sectorleider], sectorleider 3 en 4 VWO (verder: de sectorleider). De Commissie heeft op 15 september 2023 van de rector en de sectorleider een verweer ontvangen.

De Commissie heeft de klacht op een online hoorzitting behandeld op 25 september 2023. De Commissie heeft tijdens deze online hoorzitting de navolgende personen gehoord:

- klagers;
- de rector;
- de sectorleider;
- [directeur-bestuurder], directeur-bestuurder van het bestuur (verder: de bestuurder).

Feiten en omstandigheden

[leerling] was tijdens schooljaar 2022-2023 leerlinge van VWO-4 op de school. [leerling] had op haar eindrapport zesmaal het cijfer 5 en 2 maal het cijfer 5,5. [leerling] kon, gelet op haar eindcijfers, niet worden bevorderd naar VWO-5 en is besproken in de overgangsvergadering. De docenten hebben in deze vergadering gezamenlijk besloten tot de beslissing [leerling] te laten doubleren in VWO-4.

II. Standpunt van klagers

Klagers en [leerling] zijn het niet eens met de beslissing van de school tot doublure in VWO-4. Klagers stellen dat de school [leerling] geen begeleiding heeft gegeven na het op school oplopen van een hersenschudding. Daarnaast wordt er, naar mening van klagers, te veel nadruk op het kwantitatieve deel van het besluitvormingsproces gelegd in tegenstelling tot het sociaal-emotionele deel. Klagers leggen het navolgende ten grondslag aan deze twee klachtonderdelen.

Op 3 december 2021 heeft [leerling] tijdens een les lichamelijke opvoeding een hersenschudding opgelopen. [leerling] is daarbij "out" gegaan en is naar de huisarts gebracht om haar bloedende neus te stoppen. Zij heeft nadien een arts moeten bezoeken omdat haar neus scheef stond. [leerling] heeft gedurende drie maanden niet kunnen hockeyen en staat sindsdien onder behandeling van een fysiotherapeut.

In de eerste toetsperiode van het nieuwe schooljaar (november 2022) heeft [leerling] veel last gehad van de gevolgen van de hersenschudding. Zij heeft in deze periode alle toetsen gemaakt, achteraf menen klagers dat dit niet verstandig is geweest. [leerling] gaf op de donderdag al aan dat ze niet meer kon en studeerde al dagen in een donkere kamer vanwege haar hoofdpijn.

Klagers hebben, naar aanleiding van een bericht van de school dat er veel herkansingen ingedeeld dienden te worden in december 2022 als gevolg van ziekte en/of afwezigheid van leerlingen, bij de sectorleider om herkansingsmogelijkheden voor [leerling] gevraagd. De sectorleider heeft hier afwijzend op gereageerd en geen herkansingen toegestaan. Klagers zijn van mening dat er bij deze beslissing geen rekening is gehouden met de aanwijsbare hinder die [leerling] heeft gehad, ondanks dat [leerling] dit meermaals bij haar mentoren heeft aangekaart, maar er ook op geen enkele manier is gedacht of is meegedacht aan/over de mogelijkheden om [leerling] te helpen of te begeleiden. De school heeft slechts aangegeven dat er geen optie was in VWO-4.

Klagers hebben zich ingeschreven voor een driehoeksgesprek met de mentor van [leerling]. Onderwerp van gesprek was het tegenvallende resultaat van de eerste toetsweek en de vraag "hoe verder?". [leerling] heeft tijdens het gesprek uitgelegd waarom deze ronde zo slecht is verlopen en dat zij veel last van hoofdpijn heeft gehad, door de druk in de toetsweek. In het gesprek heeft [leerling] aangegeven er voor te willen gaan in het resterende deel van het schooljaar. Maar met nog maar twee toetsmomenten tot het einde van het jaar waren de door [leerling] behaalde cijfers vrijwel onmogelijk op te halen.

Op 14 april 2023 heeft een nieuw driehoeksgesprek plaatsgevonden. Onderwerp van gesprek was de door [leerling] ingezette stijgende lijn en wat er nog diende te gebeuren in het laatste deel van het schooljaar. [leerling] had inmiddels via school bijlessen geregeld voor de vakken waarvoor zij in de eerste toetsperiode zware onvoldoendes had behaald. In de laatste toetsweek van het schooljaar heeft [leerling] voor beide vakken ruime voldoende gehaald, een resultaat waarvoor ze ook door de docenten is geprezen. Helaas waren de behaalde cijfers niet voldoende voor een 6, [leerling] behaalde voor deze vakken een 5,3 en 5,4. [leerling] heeft om een extra opdracht of toets gevraagd, maar dit is niet toegestaan.

[leerling]'s mentor heeft vervolgens bij haar collega's gepeild en de uitkomst was dat [leerling] een bespreekgeval zou worden. Tijdens de overgangsvergadering is uiteindelijk besloten dat [leerling] zou blijven zitten in VWO-4. Er waren vijf leraren voor overgang, vijf leraren tegen overgang en twee leraren hebben zich onthouden van de stemming. Het was een 50/50 uitslag die in het nadeel van [leerling] is uitgevallen. Dat maakt de teleurstelling bij [leerling] en klagers extra groot. [leerling] heeft niet het voordeel van de twijfel gekregen terwijl zij de afgesproken groei heeft laten zien, aantoonbaar last heeft gehad van haar hersenschudding en zij geen mogelijkheid heeft gekregen te herkansen op basis van verzachtende omstandigheden voor wat betreft haar tegenvallende resultaten uit periode 1 van het schooljaar.

Klagers waren het met de uitkomst van de vergadering niet eens. Zij hebben daarom revisie aangevraagd. Deze aanvraag is ingediend bij K. Heere, assistent van de rector. Klagers kregen bericht dat er alleen nieuwe feiten vermeld mochten worden. De gevolgen van de hersenschudding mochten niet meer genoemd worden, terwijl deze naar de visie van klagers niet of nauwelijks zijn meegewogen in de eerste vergadering omdat [leerling] anders het voordeel van de twijfel zou hebben gekregen.

De revisie heeft evenmin bevordering van [leerling] opgeleverd. De perspectieven verschillen en de school heeft geen pogingen gedaan een middenweg te vinden, zoals door een voorwaardelijke overgang. Klagers voelen zich onbegrepen, zij zijn van mening dat door deze beslissing over het welzijn van [leerling] wordt heen gestapt.

Klagers vinden het vervelend hoe alles is gegaan. Klagers willen het beste voor [leerling], voelen zich machteloos en voelen zich niet serieus (genoeg) genomen door de school. De school heeft een verplichting leerlingen te begeleiden maar heeft dat bij [leerling] niet gedaan, waardoor zij geen eerlijke kans heeft gekregen om haar toetsen te spreiden en beter bestand te zijn tegen drukke toetsweken. [leerling] heeft geen kans gekregen toetsen te herkansen of eventueel opdrachten te maken. Het besluit om te blijven zitten vinden klagers niet op een juiste manier onderbouwd, onvolledig beargumenteerd en alleen gezien vanuit de kwantiteit maar niet vanuit de kwaliteit van de leerling en daarmee onevenredig. Klagers zouden graag herziening van de door de school genomen beslissing zien.

III. Standpunt van verweerder

In VWO-3 heeft [leerling] een hersenschudding opgelopen als gevolg van een vervelend incident tijdens de gymles. Een incident met nare gevolgen voor [leerling]. Na het incident is gedurende VWO-3 geen hulpvraag van [leerling] of klagers gekomen. Er zijn geen grote absenties geweest en indien er een verzoek kwam heeft de school zoveel mogelijk ruimte gegeven door het programma van [leerling] aan te passen. Klagers en [leerling] kregen de ruimte te bepalen wat er wel en niet lukte. Zo heeft [leerling] enkele weken niet deelgenomen aan de flexlessen en de gymlessen.

Aan het eind van VWO-3 voldeed [leerling] niet aan de overgangsnormen. Zij had 3 vijven op haar cijferlijst. [leerling] is buiten de norm om, gelet op de mogelijke invloed van de hersenschudding op haar prestaties, bevorderd naar VWO-4.

Het is voor de school aan het begin van het schooljaar 2022-2023 niet duidelijk dat de hersenschudding mogelijk nog van invloed is op de prestaties van [leerling]. Dit wordt de school pas bekend na de eerste toetsweek waarin [leerling] tegenvallende resultaten heeft behaald. De school heeft, nadat klagers vragen hebben gesteld over de mogelijkheid voor [leerling] om toetsen te herkansen of een andere opdracht te doen, toegelicht dat dit niet mogelijk is in VWO-4.

Klagers stellen dat de aanmoediging van de mentor tijdens het driehoeksgesprek in december 2022 dient te worden geïnterpreteerd als een garantie of een afspraak. Dit is niet het geval. Het is de taak van de mentor leerlingen te motiveren en positief te begeleiden. De opmerkingen van de mentor zijn in dit kader gemaakt.

De school begrijpt de teleurstelling van klagers en [leerling]. De school verwijst naar de overgangsrichtlijnen, het examenreglement en het PTA geldend voor VWO-4. Daaruit volgt welke mogelijkheden en onmogelijkheden er zijn en aan welke vereisten voldaan dient te worden om bevorderd te kunnen worden. [leerling] kan, op grond van haar eindcijfers, niet zonder meer worden bevorderd en is op grond hiervan een bespreekgeval geweest. De mentor van [leerling] heeft een aantal collega's bevroegd op hun beeld van [leerling] ter voorbereiding op de vergadering.

De verdeling van de stemmen op de vergadering wordt in beginsel niet gedeeld met ouders. Voor de leerling doet enkel de uitslag van de vergadering er toe en niet hoe er gestemd is. In het geval van

[leerling] is de verdeling van de stemmen wel gedeeld. Verweerder betwist de uitkomst van de stemming zoals door klagers geschetst. Volgens verweerder was de uitslag als volgt: vijf stemmen voor VWO-5, vijf stemmen voor doubleren in VWO-4, één onthouding en één stem voor Havo-4. Er is, in tegenstelling tot hetgeen klagers stellen, geen sprake van een duidelijke 50/50 verdeling. De uiteindelijke uitkomst is dat het docententeam het voor [leerling] het beste acht als ze nog een jaar VWO-4 doet. Hierbij hebben de docenten rekening gehouden met [leerling]'s situatie en de mondelinge toelichting van diverse vakdocenten tijdens de vergadering. De meeste docenten zien wel perspectief voor een VWO-diploma, maar zien ook een wisselende werkhouding en een fluctuerende motivatie.

Verweerder benadrukt nogmaals dat er geen belofte van bevorderen gedaan is bij 'afgesproken groei', dat de 'aantoonbare last van de hersenschudding' niet als zodanig bij de school bekend was en merkt op dat het PTA geen ruimte biedt voor inhalen of herkansen.

Voor het aanvragen van een revisievergadering is het van belang dat er nieuwe informatie is, die ten tijde van de overgangsvergadering niet is meegenomen. Ten onrechte wordt door klagers gesteld dat de gevolgen van de hersenschudding 'niet of nauwelijks zijn meegenomen in de eerste vergadering'. Dit is wel gedaan en dit heeft [leerling] niet 'het voordeel van de twijfel' gebracht. [leerling] is uiteindelijk ook in de revisievergadering besproken. Hier was de stemming als volgt: drie stemmen voor VWO-5, 7 stemmen voor VWO-4 en één onthouding.

De rector heeft verder geen onregelmatigheden in de procedure vast kunnen stellen, beide vergaderingen zijn conform de regels verlopen en de besluiten zijn gebaseerd op alle relevante feiten. Verweerder hecht er aan te benadrukken dat de overgangsvergadering niet louter kwantitatief wordt ingericht. De school hecht aan een holistische aanpak waarin de school de verschillende beelden van vakdocenten, mentor, sectorleider, ouders en leerling delen en wegen om tot een goed besluit te komen. De sociale kant en het welzijn van [leerling] zijn meegenomen in de vergaderingen. Het beeld dat over [leerling] naar voren komt is dat zij in de les goed meedoet, maar een wisselend beeld laat zien qua werkhouding en motivatie. [leerling] is, gedurende haar gehele schoolcarrière, buiten de overgangsnormen bevorderd. Het beeld ontstaat van een leerling die er hard voor moet werken en waar de docenten elk jaar potentie zien voor een VWO-diploma, hoewel er regelmatig aanmerkingen zijn over haar werkhouding en motivatie.

Verweerder is van mening dat een voorwaardelijke overgang, gelet op de situatie van [leerling], geen geschikt middel is. [leerling] heeft voor veel vakken een onvoldoende en het aantal toetsmomenten in VWO-5 is gering.

De school hecht aan een goede samenwerking met ouders. Aan het begin van ieder schooljaar benadrukt de school de participatiedriehoek van ouders, school en leerling. Het is van belang dat iedereen werkt vanuit dezelfde informatie en vanuit zijn of haar eigen rol en verantwoordelijkheden. In het geval van [leerling] is de informatievoorziening vanuit klagers naar de school op zijn minst gebrekkig geweest. Het feit dat [leerling] herstellende was van een hersenschudding was bekend bij de mentor, maar zowel [leerling] als ouders hebben niet de behoefte aan extra begeleiding, ondersteuning of een aangepast lesprogramma aangegeven bij de school. Het verwijt aan het adres van de school dat zij nalatig is geweest in de ondersteuning en begeleiding van [leerling] vindt de school dan ook niet passend. Er is geen verklaring van een medisch specialist overgelegd met een bijbehorend handelingsplan en begeleidingsopties.

De begeleiding van [leerling] is nooit ter sprake geweest omdat aan het begin van het schooljaar de ernst van de gevolgen van de hersenschudding en de thuissituatie niet bij de school kenbaar zijn

gemaakt, noch door klagers, noch door [leerling]. Er had zorg ingeschakeld kunnen worden indien dit kenbaar gemaakt zou zijn, de school beschikt over een uitgebreide zorg- en begeleidingsstructuur. Er is echter nooit een verzoek tot extra begeleiding of een aangepast programma ontvangen. De school heeft dan ook niet kunnen handelen.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie is terughoudend bij het beoordelen van beslissingen over het bevorderen van leerlingen omdat het nemen van zulke beslissingen behoort tot het professionele domein van de docenten. De Commissie zal beoordelen of het besluit om [leerling] niet te bevorderen naar VWO-5, maar haar te laten doubleren in VWO-4 op een zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en of de school in redelijkheid tot deze beslissing heeft kunnen komen. Een klacht over (niet) bevorderen kan alleen gegrond worden verklaard indien die beslissing kennelijk onjuist is of indien er sprake is van ernstige procedurele gebreken. In dat kader zal de Commissie bij haar beoordeling uitgaan van het door de school vastgestelde beleid inzake de bevordering. De vraag die de Commissie dient te beantwoorden is of het besluit om [leerling] niet te bevorderen op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en/of er sprake is van een evident onjuiste beslissing.

De school heeft de overgangsnormen vastgelegd in de schoolgids en gepubliceerd op de website. In de overgangsnormen is het navolgende opgenomen:

“10. De overgangsregelingen voor 4-VWO

Een overgangsbesluit wordt aan het einde van het schooljaar genomen in de overgangsvergadering. De overgangscommissie bestaat uit de sectorleider en de mentoren van 4-vwo, zij bereiden de overgangsvergadering voor.

In de overgangsvergadering zitten de sectorleider (voorzitter), je mentor en alle docenten die jou lesgeven. Bij besprekgevallen doet de overgangscommissie voorstellen aan de overgangsvergadering. De voorzitter van de overgangsvergadering neemt uiteindelijk het besluit. Het professionele advies van alle docenten wordt meegenomen in de besluitvorming.

Voorwaarde voor bevordering of bespreking is dat er een volledige cijferlijst ligt. Indien op de lijst * voorkomt (niet gemaakt werk) kan geen bevordering plaats vinden.

Of je over bent naar 5-vwo hangt af van je cijferlijst en professioneel advies. Je cijferlijst bestaat uit:

- eindcijfers voor de verplichte vakken waarin je examen gaat doen;*
- eindcijfers voor de keuzevakken waarin je examen gaat doen;*
- eindcijfers voor de vakken Maatschappijleer, CKV en Godsdienst*

De vakken Maatschappijleer, CKV en Godsdienst hebben een aparte positie in 4 vwo. Deze vakken zijn schoolexamenvakken. Dit betekent dat de cijfers van deze vakken meegenomen worden naar de volgende jaren in het examendossier. Vanaf 5-vwo zullen deze cijfers worden gemiddeld in het zogenaamde combinatiecijfer.

Voor de overgang naar 5-vwo tellen deze vakken afzonderlijk mee, net als de andere vakken.

Eindcijfer

Een eindcijfer is een afgerond cijfer op een geheel getal.

Om te bevorderen moet je aan alle 5 de eisen voldoen. Als je aan 1 van de eisen niet voldoet, ben je niet bevorderd.

1. Gemiddeld cijfer eindrapport

Je bent bevorderd met een: 5,5 gemiddeld of hoger van alle onafgeronde cijfers van alle vakken.

2. Kernvakken

Je bent bevorderd met:

- *Hooguit 1 keer een 5 als eindcijfer.*
- *Voor de overige kernvakken moet je een 6 of hoger als eindcijfer halen.*

De kernvakken zijn: Nederlands, Engels, wiskunde (A,B,C)

3. Eindcijfers alle examenvakken

Je bent bevorderd als:

- *al je eindcijfers 6 of hoger zijn;*
- *je één 5 hebt en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn;*
- *je één 4 hebt en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn. En het gemiddelde van al je eindcijfers ten minste 6,0 is;*
- *je 2 keer een 5 hebt, of één 5 en één 4, en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn. En het gemiddelde van al je eindcijfers ten minste 6,0 is;*
- *geen eindcijfer lager is dan een 4.*

Wanneer (praktische) vPTA onderdelen niet zijn afgerond kan de sectorleiding verplichten om het na de laatste lesdag op school af te maken vóór het einde van het schooljaar.

4. Lichamelijke opvoeding

Je bent bevorderd als: het vak Lichamelijke opvoeding 'voldoende' of 'goed' is.

5. CKV

CKV telt mee als cijfer in de overgangsbepaling.

Extra examenvak vwo

Je kunt niet doubleren op een onvoldoende voor een extra vak. Maar je moet dan wel zonder dit extra vak voldoen aan de eisen om te bevorderen.

Bespreking vindt plaats als:

- *Er een eindcijfer 3 of lager is gegeven. Hierbij gelden de onderdelen van het combinatiecijfer als afzonderlijke vakken.*
- *De mentor met instemming van de overgangscommissie iemand in de bespreekzone plaatst.*

De bespreking kan leiden tot:

- *Bevordering.*
- *Bevordering met één of meerdere taken (uiterlijk de eerste dag van het nieuwe schooljaar voldoende uitgevoerd. Zolang de taak niet voldoende uitgevoerd is, blijft de leerling dagelijks tot 17.00 uur op school om de taak af te maken. Dit naast het volgen van de lessen. De taak wordt beoordeeld door de vakdocent of een aangewezen sectielid).*
- *Doubleren.*
- *Bindend advies voor het volgen van onderwijs op een ander niveau of andere onderwijsinstelling.*

Bepalingen bij de normen:

- *Elke taak wordt opgelegd door de overgangsvergadering.*
- *Elke opgelegde taak moet of voor of direct na de zomervakantie in orde zijn. De uitvoering van de taak wordt gecontroleerd en beoordeeld door de docent die de taak heeft omschreven of door een vakcollega.*
- *Als je een opgelegde taak (nog) niet naar behoren hebt uitgevoerd moet je daaraan na afloop van de lestijd dagelijks tot 17.00 uur werken tot de taak als nog in orde is bevonden.*
- *Je mag niet tweemaal doubleren in dezelfde klas of doubleren in twee opeenvolgende klassen.*
- *De overgangsvergadering kan beslissen dat een leerling zijn/haar opleiding vervolgt op een andere afdeling/school."*

Gelet op de resultaten van [leerling] staat vast dat zij niet aan de overgangsnormen voldeed. De mentor heeft [leerling] in de bespreekzone geplaatst.

De Commissie stelt vast, op grond van de stukken en hetgeen partijen ter zitting naar voren hebben gebracht, dat de school niet alleen heeft gekeken naar de cijfers van [leerling] maar ook naar haar inzet en werkhouding, waarbij de school ook heeft gekeken naar de resultaten in de eerdere schooljaren. Uit de rapportgegevens blijkt dat [leerling] het gehele schooljaar niet aan de overgangsnormen voldaan heeft. Zij heeft gedurende het gehele jaar een onvoldoende resultaat gehad om bevorderd te kunnen worden. Ook is [leerling] in nog geen enkel schooljaar op de reguliere wijze bevorderd, zij is altijd buiten de norm om bevorderd naar een volgend leerjaar.

Gezien de wisselende resultaten heeft de school onvoldoende vertrouwen in het succesvol behalen van VWO-5 en het doorstromen naar het examenjaar. Dit komt de Commissie niet onredelijk voor, zodat zij van oordeel is dat de school in redelijkheid tot beslissing heeft kunnen komen [leerling] niet te bevorderen. De school heeft daarbij het vastgelegde en kenbare beleid gevolgd.

Met betrekking tot de begeleiding en zorg voor [leerling] en het tekortschieten hierin van de school overweegt de Commissie als volgt. Klagers hebben de school niet gevraagd naar extra zorg of begeleiding voor [leerling] in verband met de gevolgen en de nasleep van de hersenschudding. Hoewel zij de school wel gevraagd hebben naar de mogelijkheden om extra opdrachten te maken en/of een herkansingsmogelijkheid te bieden aan [leerling] hebben zij geen beroep gedaan op ondersteuning van de zorgcoördinator en/of andere begeleiding vanuit de school.

Klagers hebben achteraf, nadat de beslissing over de bevordering reeds was gevallen, pas aan de bel getroffen bij de school. Dat is naar het oordeel van de Commissie te laat. De school heeft een uitgebreid zorg- en begeleidingsplan dat ingezet kan worden, maar dat kan alleen op het moment dat de school (tijdig) over de juiste informatie beschikt, onderbouwt met stukken vanuit een medisch specialist. De Commissie acht het voor klagers zinvol om in het schooljaar 2023-2024 duidelijk te maken van welke zorg en/of begeleiding [leerling] gebruik wil en of dient te maken om te voorkomen dat de benodigde zorg en/of begeleiding niet wordt ingeschakeld.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht ongegrond en ziet geen aanleiding voor het doen van een aanbeveling aan het bestuur.

Aldus gegeven op 25 september 2023 door mr. Joh.C. Westmaas, voorzitter, ing. J.T. Havinga MES en M. de Blaauw MEd, leden, in tegenwoordigheid van mr. D. le Pair - Roodenburg als secretaris.